

Jan Jakob Boersma - lijsttrekker

Verkiezingsprogramma 2014 - 2018

ChristenUnie

 Geef geloof een stem

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
ChristenUnie, partij van de samenleving	2
1. BETROUWBARE OVERHEID	6
1.1. De gemeente, dat zijn we samen	6
1.2. Veiligheid.....	10
1.3. Financiën	12
2. GEZONDE SAMENLEVING.....	15
2.1. Samen zorgen.....	15
2.2. Werk en inkomen.....	19
2.3. Onderwijs	22
2.4. Cultuur, sport en recreatie	24
DUURZAAM WONEN, WERKEN,LEVEN	26
3.1. Economie, MKB en landbouw	26
3.2. Goed wonen en werken	30
3.3. Mobiliteit.....	33

Inleiding

ChristenUnie, partij van de samenleving

Deze verkiezingen gaan over mensen. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school om de hoek, de wijkverpleegkundige, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven.

Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Wij geloven dat mensen meer zijn dan alleen maar consumenten. Het gaat in het leven om veel meer dan geld en bezittingen. Mensen willen niet alleen maar een betaalbaar huis, maar verlangen ook naar geborgenheid en veiligheid en bovenal naar een zinvol leven. Wij willen niet alleen een baan met salaris, maar ook waardering en mogelijkheden om onze talenten te ontplooiën in dienst van die ander.

Anders gezegd: we willen betekenisvol voor de samenleving zijn. We willen daarbij een samenleving, waarin we ruimte krijgen, gehoord worden, initiatieven ondersteund, waarin vrijwilligers gewaardeerd worden en zwakkeren beschermd worden.

Wij willen geen samenleving waarin ons verteld wordt wat we moeten denken en doen, maar willen vrijheid om zelf verantwoordelijkheid te nemen en van daaruit eigen keuzes te maken. We willen werken aan een wereld waarin we omzien naar elkaar. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen.

Geef geloof een stem

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christenen inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. Het gaat ook over het handelen van mensen in tijden van crisis en het kiezen van de juiste weg daarin. Die weg gaan zal soms betekenen dat het anders moet dan dat het nu gaat. Dat is misschien niet altijd makkelijk, maar soms wel noodzakelijk.

De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft voor de toekomst. God heeft mededogen met deze wereld, houdt van ons en heeft een zwak voor de zwakkere. Hij nodigt ons uit om in navolging van Jezus Christus die compassie handen en voeten te geven.

Dat motiveert ons om ons in te zetten, in het volle besef dat christenen in de politiek deel uit maken van een beweging van christenen die ook op tal van andere plekken in de samenleving hun geloof een stem geven. Die hun geloof niet bewaren voor de kerk of thuis, maar deel willen uit maken van de samenleving. Die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving en hieraan samen vorm geven.

Wij geloven dat God dit van ons wil: *recht doen, trouw zijn, en nederig de weg gaan die God van ons vraagt* (Micha 6:8).

De kracht van de samenleving

De ChristenUnie gelooft in de kracht van de samenleving, in zorg voor elkaar, in een cruciale rol van gezinnen, in een dienstbare en rechtvaardige overheid, in godsdienstvrijheid, in een duurzame economie en in een zorgvuldige omgang met Gods schepping. De ondertitels van de voorgaande verkiezingsprogramma's illustreren deze opvatting. Zo was het basisthema uit het programma 2006-2010 "Van ik naar Samen". Ditzelfde thema is ook leidend in het programma 2010-2014, verwoord als "Betrokken op de Samenleving". Die lijn trekt de ChristenUnie door omdat de samenleving voor ons vertrek- en uitgangspunt blijft.

De samenleving wordt in de eerste plaats gevormd door burgers zelf - in verbanden als gezinnen, verenigingen, geloofsgemeenschappen, (maatschappelijke) organisaties, scholen en bedrijven. God heeft ons aan elkaar gegeven. Samen nemen we verantwoordelijkheid, gaan verplichtingen aan en maken de samenleving leefbaar. Wij geloven dat mensen tot bloei komen wanneer ze echt samen leven en zich verantwoordelijk voelen - voor zichzelf, voor elkaar en voor hun omgeving - en ze dat actief handen en voeten geven.

Wij gaan bij de inrichting van de samenleving niet uit van regels en bureaucratie maar van mensen en hun mogelijkheden. Zij bepalen de kracht van de samenleving. Wij willen bouwen op het inzicht en de vakkundigheid van de technicus, de boer, de verpleegkundige, de leerkracht, de agent en al die andere professionals. Zij staan voor hun taak en zij kunnen die verantwoordelijkheid aan, ieder op zijn of haar plek. Daarnaast kunnen we niet zonder de vrijwillige inzet van burgers en bedrijven voor hun medemensen.

Samen het verschil maken

De ChristenUnie gaat bij de inrichting van het openbaar bestuur, de zorg, de woningcorporaties, het onderwijs en de politiezorg uit van de menselijke maat zodat burgers op lokaal niveau betrokken kunnen zijn: in dorpen en buurten. Dit is ook de grote uitdaging in het herindelingsproces waarmee de Groninger gemeenten bezig zijn. Deze menselijke maat is tegelijkertijd ook de belangrijkste randvoorwaarde bij alle oplossingen die binnen dit proces moeten worden gekozen. Dit betekent vooral dat burgers zich moeten kunnen identificeren met de organisatie en bestuur van de opgeschaalde gemeente. Andersom moet de nieuwe gemeente tegelijkertijd optimale affiniteit houden met de uitdagingen en problematiek binnen deze gemeente. Voorkomen moet worden dat er een te grote (ook figuurlijke) afstand komt tussen burgers, organisaties, ondernemers en de gemeente.

Tallose mensen zijn actief in vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen, kerken, helpen mee op de school van hun kinderen of het verzorgingshuis van hun ouders. Onbetaalde arbeid en vrijwilligerswerk zijn de smeerolie van de samenleving en verdienen als zodanig erkenning en respect. Zonder vrijwilligers is er voor veel eerdergenoemde sociale verbanden geen toekomst. Tegelijkertijd zijn er ook grenzen aan deze inzet. Het is daarom belangrijk om een balans te zoeken en te vinden tussen inzet van vrijwilligers bij bepaalde taken en de rol van de familie en organisaties. Daarbij moet extra oog zijn voor mensen die geen of een gebrekkig sociaal netwerk hebben. Het is dan zaak dat zorgorganisaties en gemeente in dergelijke situaties hulp bieden. De gemeente moet door faciliteren en ondersteunen genoemde vrijwilligersinzet zichtbaar waarderen. Dit geldt ook het gegeven dat steeds meer actieve ouderen zich willen inzetten voor vrijwilligerswerk. De ChristenUnie is een bondgenoot van die mensen, een bondgenoot van de samenleving. Samen willen wij het verschil maken.

In de twee afgelopen bestuursperiodes heeft de ChristenUnie ook dit verschil kunnen maken in Slochteren. Zaken die mede door mede de inbreng van de ChristenUnie konden worden gerealiseerd zijn bijvoorbeeld:

- De financiële situatie is gezond. Zo kent de begroting 2014 en het daarbij behorende meerjarenperspectief zwarte cijfers. Dit betekent dat de uitgaven en inkomsten in balans zijn. De risico's zijn daarbij goed in beeld gebracht. Er is verder voldoende weerstandsvermogen om deze risico's op te vangen. We leggen de rekening niet bij de burgers door de eigen inkomsten snel te verhogen.
- De grondexploitaties zijn gezond en kennen nauwelijks risico's. De reserve grond is voldoende van omvang om eventuele tegenvallers op te vangen.
- Het totaal van de lasten van burgers stijgt al jaren niet.
- Voor burgers die al jaren in een uitkeringssituatie zitten zijn extra compenserende maatregelen genomen. Denk bijvoorbeeld aan extra ruimte voor de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen als bijvoorbeeld een wasmachine. Maar ook aan het belangrijke gegeven dat de vermogensgrens van burgers met een laag inkomen niet is gehalveerd.
- Tegelijkertijd is er goede werkgelegenheid in de gemeente Slochteren. De afgelopen jaren is de stijging van de werkgelegenheid één van de hoogste in Nederland.
- Er is veel meer ruimte gekomen voor het vestigen van bedrijven. Zo is er 20 hectare op het bedrijvenpark Rengers gerealiseerd. Ook planologisch is veel meer ruimte gekomen voor het werken aan huis.
- Er is een goed ondernemersklimaat in Slochteren. De ondernemers waarderen dit ook. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de tweejaarlijkse monitor ondernemersvriendelijke gemeente. Op deze monitor is de gemeente gestegen naar plaats 7 (van de 23).
- In het kader van leefbaarheid zijn veel subsidie mogelijkheden gecreëerd en binnen gehaald. Denk daarbij aan (verhoging) leefbaarheidsfonds, accommodatiefonds, innovatiefonds en verdubbeling budgetten dorpsverenigingen. Maar ook aan het programma Sociaal Economische Vitalisering binnen de regio Centraal Groningen waar Slochteren deel van uit maakt. Opgeteld konden daardoor veel initiatieven vanuit de burgers, organisaties en ondernemers worden gefaciliteerd. Dit zal ook de komende bestuursperiode aan de orde blijven.
- Noodgedwongen door Rijksbezuinigingen moest er bezuinigd worden op bibliotheken. Op initiatief van de ChristenUnie is het idee van behoud van gelijkwaardige bibliotheken in de drie hoofddorpen en tegelijkertijd de bibliotheek van Hoogezand-Sappemeer als paraplu te laten fungeren voor provinciale diensten, verder uitgewerkt. Uiteindelijk is dit ook het besluit geworden van de gemeenteraad.
- Het stuk ontbrekende fietspad bij de Borgsloot (Slochterdieptracé, het gedeelte binnen gemeente Groningen) is steeds op de agenda geplaatst. In eerste instantie binnen de GR Meerstad, recent binnen de gemeenteraad. Helaas heeft dit nog niet geleid tot beweging bij de gemeente Groningen, maar we blijven dit volhouden. Dit omdat de fietsveiligheid in het geding is.
- We hebben ons met andere partijen steeds sterk gemaakt voor Meerstad. Belangrijke aspecten daarbij waren bijvoorbeeld een gezondere risicoverdeling tussen de beide gemeenten (Slochteren is niet in staat om risico te dragen, wel zijn we verantwoordelijk voor de openbare voorzieningen), de tijdelijke school in relatie tot de definitieve school (geen vertraging tijdelijke school, wel tijd voor het zoeken naar een goede locatie voor de definitieve school), goede voortgang van de publiek rechterlijke taak (efficiënt proces Bestemmingsplannen, idem Beeldkwaliteitsplannen, idem

Welstandsvrij bouwen) en Meerstad een onderdeel laten worden van de Slochter samenleving (faciliteren wijkvereniging, Meerstad beleidsmatig integreren).

- Er is de nodige aandacht gegeven aan de problematiek van kleine scholen. Zeker toen landelijk (Onderwijsraad) het idee opkwam om in combinatie met het schrappen van de kleine scholentoeslag tegelijkertijd de opheffingsnorm fors te verhogen. Dit zou een doodsteek zijn voor veel scholen in Slochteren. Een motie met daarin het verzoek om deze zorg over te brengen aan de regering, kreeg helaas geen meerderheid. Wel is raadsbreed het urgentiebesef goed tussen de oren gekomen dat de voorgestelde stijging van de opheffingsnorm een ongewenste ontwikkeling is. Gelukkig heeft ook de Tweede Kamer in meerderheid genoemde stijging niet verder gebracht. Echter alertheid blijft wel geboden.
- Het kinderpardon is ondersteund. Daarmee is steun uitgesproken voor een door de PvdA en ChristenUnie ingediende wetwijziging in de Tweede Kamer.
- Alle bestemmingsplannen zijn actueel en bij de tijd. Ook zijn ze digitaal toegankelijk op www.ruimtelijkeplannen.nl. In de geactualiseerde bestemmingsplannen is veel meer beleidsvrijheid aangebracht. Hierdoor hebben burgers bij recht veel meer ruimte voor hun plannen gekregen en zijn aanmerkelijk minder herzieningen van het bestemmingsplan nodig. Uiteraard is ook het Rijksbeleid meegenomen in die actualisatie. Een voorbeeld is het archeologiebeleid. Dit beleid is een Europees gegeven. Om de nadelen van dit beleid te ondervangen voor diegenen die hier het meeste last van hebben (agrariërs met veel opstallen en hectares) is op inzet van de ChristenUnie voor die groep een lager tarief voor archeologisch onderzoek doorgevoerd.

De ChristenUnie is een partij van christenen voor alle mensen. Wij willen dit ook de komende raadsperiode continueren. Iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Slochteren. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

1. BETROUWBARE OVERHEID

Waar staat de ChristenUnie voor?

Bij de ChristenUnie staan niet de overheid of de markt centraal, maar de samenleving en de mensen daarin. De ChristenUnie wil investeren in de kracht van de samenleving. De ontwikkeling moet zijn: minder overheid, meer samenleving. Wij verwachten niet alles van de overheid, maar ook niet van de markt. Wij zien overheid en samenleving als bondgenoten. In Slochteren staat de overheid naast mensen. De gemeente Slochteren denkt mee, stimuleert en ondersteunt waar nodig. Dit vraagt om maatwerk: de één heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En als mensen het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, dan biedt de overheid een vangnet.

De overheid moet niet te veel, maar ook niet te weinig verantwoordelijkheid hebben. Tegelijkertijd moet de gemeente Slochteren een overheid zijn die goed met geld omgaat, die zich altijd bewust is van het feit dat gemeentegeld belastinggeld is, geld van burgers dus.

Burgers moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is.

1.1. De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie beschouwt de gemeente als 'de eerste overheid'. De gemeente is in veel gevallen het eerste of meest nabije en concrete contact van een burger met de overheid. De ChristenUnie wil dat burgers zich niet primair opstellen als klant of rechthebbende, maar verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken. Hierbij past een overheid die meedenkt en faciliteert. Maar ook een overheid die duidelijk is wat haar beleidsvoornemens zijn en welke visie hierbij hoort.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Overheid en burger

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en afvalinzameling. Zelfs bij die taken waar zij een primaire verantwoordelijkheid heeft, zoekt zij nog steeds zoveel mogelijk samenwerking met de samenleving (burgers, bedrijven, organisaties, kerken, scholen, enzovoort).

De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op een coöperatieve houding. Het innemen van standpunten in de raad wordt primair bepaald door de uitgangspunten van de partij, die o.a. zijn vastgelegd in dit programma.

Participatie

De overheid moet niet alles zelf of alleen willen doen. Sterker nog, de overheid moet niet overal bij betrokken willen zijn. Loslaten is ook een kunst.¹ Wij spreken liever van overheidsparticipatie dan van burgerparticipatie, al was het alleen maar om bij de overheid een kanteling in denken teweeg te brengen.

Als de overheid wel een belangrijke rol heeft in een proces, dan wil de ChristenUnie dat de gemeente burgers, bedrijven, belangenbehartigers en andere betrokkenen zo vroeg, veel en vaak als mogelijk betreft bij de vorming en uitvoering van dat beleid.

¹ Zie <http://www.rob-rfv.nl/rob/actueel/nieuwsbericht/115/Loslaten+in+vertrouwen> en http://www.adviesorgaan-rmo.nl/Nieuwsoverzicht/2012/Verschenen_Mind_the_trap

Begininspraak noemen we dit. Dat is een voorwaarde voor draagvlak en vruchtbare samenwerking. Goede voorbeelden hiervan zijn de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)-raad en cliëntenplatform Werk en Inkomen. Maar ook het betrekken van dorpsverenigingen en organisaties als OndernemersPlatform Slochteren (OPS) en Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) Duurswold/Noord bij de beleidsvoorbereiding en bij de actualisatie van de Bestemmingsplannen.

Decentralisaties

De komende jaren worden een flink aantal taken van de rijksoverheid en provincie overgebracht (gedecentraliseerd) naar de gemeente. De decentralisaties betreffen:

- onderdelen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten gaan naar de Wmo;
- de jeugdzorg gaat van provincies naar gemeenten. Ook bij het passend onderwijs vindt een stelselwijziging plaats waardoor gemeenten een grotere rol krijgen in de ondersteuning van leerlingen met extra zorgbehoeften.²
- met de Participatiewet komt o.a. de sociale werkvoorziening en WAJONG bij de gemeenten;

Deze ingezette drie decentralisaties, ook wel 3D's genoemd, zijn transformaties van allerlei vormen van zorg en vereisen een zorgvuldige aanpak. Dit voorafgegaan door besluitvorming over de bijbehorende wetgeving. Dit laatste is nog in volle gang. Dit betekent dat er nog de nodige onzekerheden zijn.

Hoewel het decentraliseren van taken naar gemeenten past bij de visie van de ChristenUnie, wordt het uitvoeren van de op handen zijnde decentralisaties een zware opgave. De zorg voor de zwakke blijft daarbij voor ons voorop staan. Zorgvuldigheid en zorgzaamheid zijn cruciaal. Het gaat om grote operaties, die gepaard gaat met forse bezuinigingen. Het is belangrijk om de (financiële) effecten van de stapeling van decentralisaties voor mensen die hier mee te maken hebben goed in beeld te hebben én aandacht te houden voor de financiële posities van de gemeente Slochteren. Ook het tempo waarin veranderingen worden doorgevoerd, is een punt van aandacht. De ChristenUnie vindt het daarom belangrijk dat oog is voor burgers/cliënten die met deze overgang van doen hebben.

Meer over de decentralisaties in het volgende hoofdstuk.

Gemeentelijke herindeling en samenwerking

Binnen de Groninger gemeenten vindt een herindelingsproces plaats. Alhoewel de ChristenUnie ook een samenwerkingsmodel prima haalbaar achtte is, gegeven het feit dat onze beoogde partners alleen maar voor een fusie wilden gaan, ook voor de ChristenUnie een herindeling de zoekrichting. De komende jaren zal er in dit verband veel veranderen. In dit proces zijn naast de menselijke maat bij de organisatorische invulling, vooral de cultuuraspecten en de multischaligheid³ voor de ChristenUnie de accenten waar het om moet gaan

² De *Wet passend onderwijs* verplicht samenwerkingsverbanden van scholen om een ondersteuningsplan op te stellen. Over het concept van het ondersteuningsplan voeren samenwerkingsverbanden op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeente(n), omdat elkaars beleid over en weer gevolgen kan hebben. De gemeente is namelijk onder andere verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplicht, het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting en het achterstandenbeleid. En per 1 januari 2015 wordt de gemeente verantwoordelijk voor de zorg voor jeugd. Bron: <http://passendonderwijs.nl/samenwerkingsverbanden/afstemmin-met-gemeenten-2>

³ Met multischaligheid wordt bedoeld dat schaalvergroting en schaalverkleining gecombineerd moeten worden. Anders gezegd: de bestuurlijke opschaling/fusie moet combineren met meer ruimte en verantwoordelijkheden voor de burgers, gemeenschappen en dorpen.

Concrete voorstellen

- De toekomstvisie “Het Land Van Slochteren” uit 2008 (tot 2020) is erg houdbaar gebleken. Een essentie hierin is dat ruimte aan burgers en organisaties moet worden gegeven voor initiatieven die de samenleving raken. Een aansprekend voorbeeld binnen de gemeente Slochteren zijn de dorps- en buurtverenigingen die het beheer van de speelvoorzieningen overnemen. Onze dorpsrandparken zouden zonder het enthousiasme, de inzet en de betrokkenheid van de inwoners niet op deze manier tot stand zijn gekomen. De inzet van de sportverenigingen voor het beheer van hun accommodaties laat eveneens zien dat inwoners van Slochteren zich in willen zetten voor de kwaliteit en leefbaarheid van de dorpen. Ook in de WMO bekijken we eerst wat iemand zelf nog kan doen, zo mogelijk met steun van de directe omgeving.
- Naast ruimte bieden is faciliteren minstens zo belangrijk. Met bijdragen uit het accommodatiefonds, het leefbaarheidsfonds, het innovatiefonds en de budgetten per dorp kunnen we het vertrouwen in eigen kracht van inwoner en samenleving de komende jaren versterken. Deze fondsen moeten structureel ingezet kunnen worden. Dit ook omdat de bijdrage van de gemeente doorgaans een forse multiplier in zich heeft: met relatief weinig geld kan maatschappelijk veel op gang komen.
- Tegelijkertijd is er ook een lokaal overstijgende sociaal economische impuls nodig bedoeld om daarbij behorende initiatieven van burgers en organisaties te ondersteunen. Het is daarbij van belang om actief te blijven participeren binnen de regio Centraal Groningen (regioteam/Leader Actie Groep of LAG). De daarbij behorende werkorganisatie moet uitgebouwd worden om ook middelen uit Europese structuurfondsen in onze regio te kunnen inzetten. Binnen de regio Centraal Groningen zijn thema's gekozen die goed aansluiten bij Slochteren. Denk aan voedsel, recreatie en toerisme, sterke duurzame dorpen.
- Zonder vrijwilligers is er voor veel eerdergenoemde sociale verbanden geen toekomst. Leefbaarheid komt van onderop. Kerken, Present en Humanitas zijn daarbij goede voorbeelden. De gemeente moet door faciliteren en ondersteunen genoemde vrijwilligersinzet zichtbaar waarderen. Dit geldt ook het gegeven dat steeds meer actieve ouderen zich willen inzetten voor vrijwilligerswerk. Te denken valt aan:
 - Het organiseren van een jaarlijkse vrijwilligersdag, bijvoorbeeld op de 'dag van de vrijwilliger', elk jaar op 7 december;
 - Continueren van de uitreiking van de prijs van de vrijwilliger van het jaar in combinatie met het Lokaal Compliment;
 - Blijvend als gemeente actief meedoen met NL DOET;
 - De mogelijkheid onderzoeken voor het verstrekken van een zogenaamde vrijwilligerskaart. Vrijwilligers kunnen hiermee toegang krijgen tot een compleet pakket van diensten en privileges dat is afgestemd op de wensen van vrijwilligers. Zie ook www.vrijwilligers.nl;
 - Vrijwilligers te betrekken bij het vormgeven van vrijwilligerswerkbeleid,
- Burgers moeten steeds meer in staat worden gesteld om zo veel mogelijk diensten van de overheid te kunnen afnemen dan wel te communiceren met de gemeente via internet. Ook het maken van afspraken met of het stellen van vragen aan frontoffice en/of andere ambtenaren, moet gebruikersvriendelijk via internet mogelijk zijn. Ook moet via internet te volgen zijn wat er met een brief of aanvraag wordt gedaan en welke afdoeningstermijn hierbij horen. De website wordt daartoe verder uitgebouwd.

- Burgers moeten ook altijd de mogelijkheid hebben om in persoonlijk contact te treden met de gemeente, met ambtenaren en bestuurders.
- Een gemeentelijke overheid moet controleerbaar en integer zijn. Dat vraagt voortdurende aandacht en onderhoud door gerichte trainingen. Daarbij worden minimaal de landelijk geldende normen voor integriteit gehanteerd.
- Binnen de gemeentelijke organisatie wordt gestuurd op de afgesproken afdoeningstermijnen behorende bij inkomende stukken en klachten. Daartoe worden prestatie-indicatoren vastgesteld, gevolgd en gepubliceerd op de website. Ook zal voor burgers inzichtelijk moeten zijn hoe het staat met de behandeling van brieven, aanvragen of mails van burgers. Dit bijvoorbeeld via de website van de gemeente.
- Het proces rondom vergunningen moet blijvend efficiënt georganiseerd zijn.
- Verder moet de gemeente Slochteren bovengemiddeld scoren op zaken als burgertevredenheid, doeltreffendheid en efficiency. Met andere woorden zo veel mogelijk transparantie. Dit inclusief deelname in het verband van Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) aan www.waarstaatjegemeente.nl. Deze site geeft cijfermatige achtergrondinformatie over de besteding van middelen in relatie tot de vastgestelde beleidsdoelen richting burgers en gemeenteraad.
- Handhavingsbeleid in de breedst mogelijke zin van het woord blijft een topprioriteit. Een hard optreden tegen onveilige situaties, sexinrichtingen, wietplantages, illegale bouwwerken, illegale bewoning, illegale zondagsopenstellingen e.d. hoort bij dit handhavingsbeleid.
- Passend op de raadsbesluitvorming van 3 december 2013 over herindeling (naar aanleiding van rapport Grenzeloos Gunnen) is de beoogde fusie met Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Veendam. Welke oplossingsrichting het uiteindelijk wordt, belangrijk is dat de huidige samenwerking binnen kerngemeenten Slochteren, Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde uitgebouwd wordt en dat de beoogde fusie na de komende bestuursperiode geëffectueerd moet zijn.
- Uitgangspunt voor de ChristenUnie is, dat naast de organisatorische fusie vooral ook het cultuuraspect (zie het rapport Grenzeloos Gunnen), de menselijke maat en de beoogde multischaligheid (naast bestuurlijke schaalvergroting, meer bevoegdheden naar dorpen), de komende jaren een effectieve uitwerking moet gaan krijgen.
- De toekomstvisie “Het Land Van Slochteren” is een blijvend belangrijk vertrekpunt bij de inkleuring van huidige en toekomstige beleidsvoornemens. Het is belangrijk dat de gemeente in haar communicatie richting inwoners dit helder verwoord zodat burgers en organisaties hierop kunnen anticiperen. Logisch is verder dat deze visie ook het vertrekpunt moet zijn bij de door de te fuseren gemeenten op te stellen gebiedsvisie.

1.2. Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

De overheid heeft als enige de 'zwaarmacht'⁴. Daar gaat zij zorgvuldig en terughoudend mee om. De overheid is zich er steeds van bewust dat zij een verantwoordelijkheid heeft om de zwakken te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Tegelijk houdt zij ook oog voor de eigen verantwoordelijkheid van mensen (denk bijvoorbeeld aan inbraakpreventie).

Betrokkenheid van inwoners en organisaties uit de buurt is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing daarvan. Bij de aanpak kunnen verschillende buurten om een verschillende aanpak vragen. Bij het werken aan veiligheid en leefbaarheid heeft iedereen een rol. Juist burgers, winkeliers, scholen, politie en de woningcorporatie dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten. De ChristenUnie acht het van groot belang dat signalen uit buurten waarbij dit niet of minder aan de orde is, goed worden opgepakt en bespreekbaar worden gemaakt.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Ook bij de aanpak van problemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Rechtvaardig waar het moet, zachtmoedig waar het kan. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve aanpak van daders.

De gemeente stelt een integraal veiligheidsbeleid vast, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. In een veiligheidsplan worden na te streven doelen en verantwoordelijkheden beschreven van de organisaties die in samenwerking een rol spelen voor veiligheid. Partners in preventie en aanpak zijn behalve gemeente en politie onder andere welzijnswerk, jeugdzorg, onderwijs, verslavingszorg en gezondheidszorg. De ChristenUnie wil dat het integraal veiligheidsplan zo tijdig door de raad wordt vastgesteld, dat de gemeente invloed kan uitoefenen op het vaststellen van de prioriteiten voor de politie.

Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin gesproken wordt over resultaten. Daarbij wordt ook verslag gedaan van de inzet van mensen en middelen, onderlinge samenwerking, aanrijtijden, mate waarin zich incidenten hebben voorgedaan, trends in criminaliteitscijfers, idem bij ongevallen, dat soort zaken van politie, brandweer en ambulances.

Burgers, jong en oud worden actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. De goede ervaringen om per buurt de kwaliteit van de omgeving, veiligheid

⁴ Met de 'zwaarmacht' van de overheid wordt in Bijbelse termen verwezen naar wat ook wel het 'geweldsmonopolie' van de overheid wordt genoemd. Met de term 'zwaarmacht' wordt aangegeven dat de overheid de bevoegdheid om dwang door geweld toe te passen heeft gekregen als instelling van God' (Romeinen 13:4).

en de onderlinge omgang bespreekbaar te maken en door middel van samen optrekken verder te brengen, wordt waar mogelijk uitgebouwd.

Burgers vormen de ogen en oren van de buurt en de politie. Situationeel wordt besproken en gestimuleerd dat overlast gevende mensen door hun omgeving zelf worden aangesproken. De ChristenUnie stimuleert daarnaast dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de dorpsagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

Als het om veiligheid gaat, krijgt de burgemeester steeds meer wettelijke bevoegdheden om op te treden tegen geweld en overlast. Er moet genoeg menskracht beschikbaar zijn om deze wetten en regels goed te kunnen handhaven.

Drugs en drank

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs en alcohol op straat actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen en serieus worden genomen.

De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen, sozen en andere betrokkenen. Per 1 januari 2013 geldt de nieuwe Drank- en Horecawet, waarbij de handhavingstaken zijn overgedragen aan de gemeente. De gemeenteraad moet in deze beginperiode dit dossier kritisch volgen. Wij vragen extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen.

Concrete voorstellen

- Bij onderzoeken naar veiligheid komt de gemeente Slochteren altijd positief naar voren. De criminaliteit en onveiligheidsgevoel scoren structureel laag, dus goed. Het is zaak dat dit zo blijft. Bij het opstellen van het integraal veiligheidsplan en de daaruit voortvloeiende prioriteiten voor inzet van politie en andere organisaties worden de resultaten van veiligheidsonderzoeken en de bevindingen van wijkbewoners meegenomen. Voor inwoners geldt dat het melden van overlastsituaties laagdrempelig moet zijn en dat het vervolg altijd wordt gemeld aan de aangever.
- De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er in elke hoofdkern een dorpsagent is.
- De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst. Dus: tijdige inbreng voor de besluiten die voor de regionale brandweer worden genomen met het oog op goede en betaalbare brandweezorg. En blijvende aandacht voor de rol van vrijwilligers.
- De kosten van vandalisme worden verhaald op daders. De gemeente publiceert bijvoorbeeld op de website of in het Bokkeblad regelmatig de resultaten hiervan en de omvang van de schade ten gevolge van vandalisme door middel van een 'vandalismemeter'.
- Wij betrekken inwoners bij veiligheid en zetten in op burgernet en sms alert.
- Sluitingstijden van horeca is lokaal maatwerk. Als er maar een totaalpakket is met horeca, politie, hulpverlening en omwonenden.
- Ook met sportkantines en jeugdsozen en –honken, scoutinggroepen en dergelijke moeten duidelijke afspraken worden gemaakt om alcoholmatiging

te bevorderen en -misbruik te voorkomen. De gemeentelijke organisatie moet hierin een voorbeeld zijn. Bij recepties en dergelijke wordt daarom geen alcohol meer geschonken.

- Ingezet moet worden om overlast van blowen op specifieke plaatsen zoals speelplaatsen te voorkomen. Ook in de directe omgeving van scholen hoort blowen niet thuis. Hierop moet door de politie streng worden toegezien.

1.3. Financiën

Waar staat de ChristenUnie voor?

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen.

Gemeenten worden geconfronteerd met enerzijds een drastische uitbreiding van het takenpakket, anderzijds met een ingrijpende bezuinigingsoperatie. Daarnaast zorgt de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) ervoor dat de gemeentelijke beleidsvrijheid ten aanzien van het doen van investeringen begrensd wordt. Gemeenten worden ook verplicht hun tegoeden bij het Rijk onder te brengen (schatkistbankieren). De verschillende maatregelen leggen samen een grote druk op het financieel beleid. Meer dan ooit moet de gemeentelijke overheid zich ervan bewust zijn dat de middelen worden opgebracht door de hele samenleving. Alle burgers betalen mee, hetzij via de afdracht van de rijksoverheid, hetzij via de OZB (Onroerende Zaak Belasting).

De rijksoverheid draagt met een aantal zorg- en welzijnstaken weliswaar ook het budget over, maar heeft daarop een aanzienlijke bezuiniging toegepast. En door de ontwikkelingen op de woningmarkt staan ook de inkomsten uit de OZB onder druk. Dat geldt al evenzeer voor de opbrengsten uit grondverkoop. Gemeenten moeten daarom de tering naar de nering zetten. Niet alleen door op alle begrotingshoofdstukken te korten door middel van de kaasschaafmethode, maar vooral ook door duidelijk keuzes te maken en prioriteiten te stellen. Slochteren heeft dit bij de perspectiefwissel ook weloverwogen gedaan en staat er financieel goed voor.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Bezuinigen is kiezen

Het begint allemaal met het inzichtelijk maken in de begroting en jaarrekening welke prestaties voor de beschikbare financiën worden uitgevoerd en zijn gerealiseerd.

De ChristenUnie werkt mee aan bezuinigingen, maar stelt wel een paar grenzen:

- Die posten die rechtstreeks te maken hebben met het lenigen van de nood van individuele burgers moeten zoveel mogelijk buiten schot blijven.
- Als het gaat om wettelijke kerntaken van de overheid, zoals veiligheid, is terughoudendheid bij het terugbrengen van het budget op zijn plaats. Inzet op efficiency en samenwerking ligt daarbij veel meer voor de hand

De gemeente als ambtelijke organisatie blijft werken aan een efficiënte organisatie en maakt dit ook zichtbaar.

Wij streven ernaar om de OZB alleen met inflatiecorrectie te laten stijgen en niet ter dekking van tekorten enorme schoksgewijze stijgingen toe te laten.

Lange termijn

Het opstellen van een begroting en meerjarenraming gebeurt eerlijk, realistisch en verstandig. Dit onder het motto: "Uitgaven realistisch begroten, ontvangsten terughoudend". Onder toezicht komen van de provincie willen wij zoveel mogelijk voorkomen. De gemeente zorgt voor voldoende (weerstand)vermogen om onverwachte uitgaven als gevolg van risico's te kunnen opvangen. Toekomstige generaties worden niet opgezaaid met de gevolgen van slecht financieel beleid van hun voorgangers.

Concrete voorstellen

- In de afgelopen collegeperiode is in Slochteren in het kader van financiën steeds het uitgangspunt gehanteerd van het realistisch plannen van de uitgaven en terughoudend zijn in het ramen van inkomsten. Dit realistische begrotingsbeleid heeft veel goeds gebracht voor Slochteren. Zeker ook in vergelijking met veel gemeenten om ons heen. Denk daarbij aan een sluitende begroting en geen tekorten bij de jaarrekeningen. Dit beleid moet input zijn bij de te ontwikkelen gebiedsvisie van de te herindelingsbuurtgemeenten. Dit is voor de ChristenUnie een belangrijk aandachtspunt. Daarbij moeten ook relevante ontwikkelingen op het punt van wetgeving betrokken worden. Te denken valt bijvoorbeeld aan de wet HOF (wet Houdbare OverheidsFinanciën)
- Ondanks economisch sombere tijden kon voor 2014 een robuuste en sluitende begroting worden vastgesteld met een gezond meerjarenperspectief. Dit inclusief een buffer voor eventuele toekomstige bezuinigingen. Daarbij zijn er goede reserves en is sprake van een gezonde grondexploitatie. Eventuele toekomstige Rijksbezuinigen kunnen op basis van nu bekend zijnde gegevens goed worden opgevangen. Dit beleid van goed rentmeesterschap moet in de komende raadsperiode blijvend worden gehanteerd.
- Verwacht mag worden dat bij de te decentraliseren taken binnen de WMO, participatie en Jeugd sprake zal zijn van een forse beleidsversobering. Dit betreffen keuzes van het Rijk waarop de gemeente geen invloed heeft. Het is niet mogelijk dat gemeente dit beleidsmatig en dus financieel gaan compenseren. Dit omdat de Algemene Uitkering hierin niet voorziet en het belastinggebied van de gemeente te gering is om dit te kunnen opvangen. Daarom zal zeer terughoudend moeten worden omgegaan met dergelijke compensatiemaatregelen. De ChristenUnie vindt het daarentegen erg belangrijk dat er een vloeiende en haalbare overgang komt van bestaand naar nieuw versoberd beleid. Inzet van tijdelijk incidenteel extra geld is daarom essentieel. Daar waar sprake is van een situationeel en structureel nijpend probleem, zal in lijn met het voorgaande, de wettelijke mogelijkheden en dit verkiezingsprogramma, compensatie nodig zijn.
- De ChristenUnie vindt dat het gemeentebestuur zich zeer terughoudend moet opstellen waar het gaat om het verhogen van de lastendruk voor de inwoners. Onder meer efficiëntieverbetering⁵, moet een voortdurend proces zijn om bijvoorbeeld deze lokale lastendruk binnen de perken te houden. Dit in

5 Efficiencyverbetering is niet het zelfde als een ombuiging. Bij ombuiging of bezuiniging is sprake van laten vervallen van beleid. Dit heeft natuurlijk ook consequenties voor de omvang van de organisatie. Doorgaans gebeurt zoiets schoksgewijs, efficiencyverbetering is een continu proces en moet een grondhouding zijn van bestuur en organisatie. Dit geldt ook de kennis en kunde van de medewerkers. Deze moet aansluiten bij de ontwikkelingen. Het periodiek uitwisselen van medewerkers tussen verschillende (gemeentelijke) organisaties is daarbij een goed hulpmiddel.

combinatie met realistisch begroten en plannen en het maximaal binnenhalen van subsidiemogelijkheden. Verder moet de lastendruk altijd te koppelen zijn aan voorgenomen dan wel intensivering van beleid.

- Indien de financiële draagkracht van burgers daartoe aanleiding geeft, behoort automatische kwijtschelding van verschuldigde belasting(en) en heffingen in individuele gevallen tot de mogelijkheid. Het gemeentebestuur maakt duidelijk op welke wijze een verzoek tot kwijtschelding kan worden ingediend. Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk onderdeel van beleid in de strijd tegen sociaal isolement en armoede. Het College van B&W moet zich inspannen om het kwijtscheldingsbeleid bekend te laten zijn bij de groepen waarvoor het bedoeld is.
- Financiële ondersteuning van maatschappelijke activiteiten is een hulpmiddel om de leefbaarheid te versterken. De ChristenUnie staat dan ook positief tegenover het subsidiëren van bijvoorbeeld sportverenigingen, vitalisering van het platteland, vergroten van de leefbaarheid, culturele activiteiten en – voorzieningen. In de afgelopen collegeperiode zijn daartoe fondsen gemaakt in het kader van leefbaarheid, accommodaties en innovatie. Tegelijkertijd is veel (Europees) subsidiegeld binnengehaald. Dit heeft veel initiatieven van burgers, organisaties en bedrijven mogelijk gemaakt en ondersteund. Waar mogelijk moet dit beleid worden uitgebouwd. Dit bijvoorbeeld door te participeren in het CLLD⁶-programma (opvolger van het vroegere Leaderprogramma, i.c.m. andere Europese structuurfondsen).
- Daar waar mogelijk past de gemeente het principe toe dat de gemeente voor elke door de subsidievragers zelf opgebrachte Euro een bepaald percentage subsidie verstrekt. Zo stimuleert de gemeente eigen fondswerving door de subsidievragers. Bovendien creëert dit een situatie dat in te zetten overheidsgeld altijd een multiplieer (elke Euro wordt vermenigvuldigd door inbreng van andere partijen) met zich mee brengt
- Het College doet jaarlijks verslag van de kostendekkendheid van de verschillende heffingen. Daarbij wordt ingezet op een zo efficiënt mogelijk vergunningenproces. Dit om de kosten zoveel mogelijk terug te dringen. Daarbij moet de berekeningswijze van de leges goed uitlegbaar zijn en steeds in een optimale balans met de reële kosten blijven. Dit moet al De gemeenteraad kan haar kaderstellende taak inhoud geven, door voor kostendekkende heffingen die ongewenste maatschappelijke consequenties impliceren, de dekkingsgraad lager te leggen. Bijvoorbeeld stel dat het aantal verleende evenementenvergunningen fors afneemt doordat de kostendekkende leges niet meer kunnen worden opgebracht. Dan kan dit als ongewenste maatschappelijk effect worden gekwalificeerd. Overwogen kan dan worden om de dekkingsgraad te verlagen.

6 CLLD staat voor Community Led Local Development. CLLD staat voor een subsidieprogramma dat van onderop gemeenschappelijke geïnitieerde initiatieven, bedoeld om bijvoorbeeld sociaal en economische leefbaarheid te versterken, ondersteunt en faciliteert.

2. GEZONDE SAMENLEVING

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij gaan voor een gezonde samenleving, die oog en zorg heeft voor mensen in kwetsbare situaties. Mensen dragen verantwoordelijkheid voor elkaar, in gezinsverband, in families en in de buurt. Het gezin is de hoeksteen van de samenleving en informele netwerken zijn het cement van de samenleving. Vroeger werd dit burgerschap genoemd.

Op het gebied van zorg liggen er de komende jaren enorme uitdagingen voor gemeenten. De taken op het gebied van zorg worden vergroot. Dit zal veel gaan vragen van de lokale overheid, maar ook van de lokale samenleving.

2.1. Samen zorgen

Decentralisaties en transities

Op het gebied van zorg en welzijn verandert er de komende jaren erg veel, zowel voor de gemeente als ook voor burgers en organisaties. Veel zorgtaken die voorheen via het Rijk of de provincie werden geregeld, komen nu onder verantwoordelijkheid van de gemeente, meestal gecombineerd met een fikse bezuiniging vanuit het Rijk op de bijbehorende budgetten. Burgers worden geconfronteerd met het feit dat zij niet meer automatisch recht hebben op voorzieningen, maar dat vooral gekeken wordt wat men zelf kan, al dan niet met behulp van het eigen netwerk. De ChristenUnie zal kritisch zijn op de manier waarop deze transformatie van overheidszorg naar meer zelfredzaamheid en samen-redzaamheid plaatsvindt. Het moet wel een werkbaar zijn met een goede balans tussen zelf- en samenredzaamheid in combinatie met zorg vanuit organisaties.

Wij ondersteunen de gedachte dat niet alles door de overheid geregeld kan en moet worden. Zorg moet dicht bij de mensen, informeler, meer samenhangend en met meer maatwerk.

Jeugdzorg

In de komende periode worden taken op het gebied van jeugdzorg van de provincie min of meer stapsgewijs overgeheveld naar de gemeente. De voorbereiding daarop is in volle gang. Deze decentralisatie gaat gepaard met een forse bezuiniging op het oorspronkelijke budget. Er bestaat een gevaar dat de transitie zich vooral zal richten op het verschuiven van bestuurlijke verantwoordelijkheid, maar het moet om de inhoud gaan. De zorg moet dicht bij het kind en in betere samenhang met zijn/haar omgeving worden geregeld en uithuisplaatsingen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. De continuïteit van deze zorg moet gewaarborgd blijven en het aanbod moet vernieuwd en verbeterd worden.

Niet alle taken die naar de gemeente toekomen, kunnen lokaal worden georganiseerd. Dat betekent dat ook nu op regionaal (met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde) en voor bepaalde zaken op provinciaal en zelfs landelijk niveau wordt samengewerkt en dat we daarover blijvend afspraken met elkaar zullen moeten maken. De ChristenUnie ziet erop toe dat identiteitsgebonden jeugdzorg ook deel uitmaakt van het pallet van aanbieders waaruit gekozen kan worden.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

De gemeente Slochteren is met partner gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde bezig een visie te ontwikkelen over hoe ze wil aansluiten bij de behoeften en mogelijkheden van burgers en hoe ze daarin wil samenwerken met andere gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijven en instellingen en burgers. De gemeente moet in die visie dus ook nadrukkelijk naar haar eigen rol kijken.

Eigen verantwoordelijkheid, eigen kracht

Essentie is dat de ChristenUnie inzet in op de eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers. De realiteit gebiedt te zeggen dat niet alles door eigen inzet en met behulp van vrijwilligers kan worden opgelost. De gemeente investeert daarom vooral in het versterken van de eigen kracht van mensen en hun sociale netwerk (familie, vrienden, burens etc.). Naast de taak van regisseur zal de gemeente zich ook een schild voor de zwakkeren moeten blijven tonen. Vóór alles is inzet op preventie van groot belang. Voorkomen is beter dan genezen. Dit voorkomt niet alleen hoge kosten maar zeker ook onnodig leed voor alle betrokkenen. Elk mens is door God geschapen en te kostbaar om aan zijn of haar lot overgelaten te worden.

We moeten ook eerlijk onder ogen zien dat onze samenleving niet altijd zo samenhangend en zorgzaam is als beleidsmakers graag zouden willen. Decennia van individualisering hebben de sociale cohesie in heel veel dorpen en buurten verzwakt. We moeten verder niet vergeten dat de samenleving heel ingewikkeld is geworden. Er mag geen tweedeling ontstaan tussen mensen die wel en die niet kunnen meekomen. Toegang tot zaken als administratieve ondersteuning, schuldhulpverlening, voedselbank en rechtsbijstand moet voor een ieder die dat nodig heeft binnen bereik blijven.

WMO

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat een ondersteuningsvraag levensbreed wordt bekeken en dat daarbij ook de naaste omgeving van de hulpvrager in beeld wordt gebracht én betrokken wordt. Eén toegangspunt voor welzijn, zorg, opvoedondersteuning en waar mogelijk ook werk en inkomen is daarbij het ideaal. De ChristenUnie benut de kracht van de samenleving en wil deze versterken. De ChristenUnie zet in op het ondersteunen van mantelzorgers en het versterken van informele (wijk)netwerken. Professionals ondersteunen vrijwilligers in plaats van andersom. Wij pleiten daarom voor een ruim budget voor mantelzorgondersteuning.

Juist in deze tijd liggen er ook voor kerken enorme kansen om zichtbaar te zijn in de samenleving, buiten de kerkmuren. De ChristenUnie gaat hierover graag het gesprek aan.

De aangekondigde bezuinigingen op de huishoudelijke hulp leiden er waarschijnlijk toe dat in minder situaties aanspraak gemaakt kan worden op deze voorzieningen.⁷ Belangrijk is wel oog te houden voor de signalerende functie die deze voorziening heeft.

⁷ Het eind april 2013 afgesloten zorgakkoord betekent dat niet 25 procent maar 60 procent van het budget voor de huishoudelijke hulp overeind blijft. Hoe dit uiteindelijk in wetgeving wordt omgezet en welke gevolgen dat voor gemeenten heeft, is op het moment van schrijven van dit verkiezingsprogramma nog onduidelijk.

Zorg aan huis en dagbesteding

Steeds meer mensen met een zware zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Dit betekent onder meer een grote focus op het geschikt maken van voldoende woningen voor ouderen en gehandicapten. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat daarbij ook aandacht is voor het houden van sociale contacten en het tegengaan van vereenzaming. Synchron met deze ontwikkeling zijn grote veranderingen gaande in de ouderenzorg. Dit gaat ook in Slochteren waarschijnlijk niet voorbij aan bijvoorbeeld 't Olderloug en het Ufkenshuis. Het is zaak hier als gemeente alert op te zijn. Alhoewel zorgorganisaties als Zonnehuisgroep, NOVO e.d. hierin de primaire verantwoordelijkheid hebben, is het belangrijk dat de gemeente initiatieven om de zorginfrastructuur te kunnen behouden waar verantwoord ruimtelijk faciliteert. Dit bijvoorbeeld om eventuele leegstaande ruimtes te kunnen (blijven) gebruiken voor woon- en zorgcombinaties en vrijwillige zorg. Dit uiteraard in zijn integraliteit en in samenhang met eventuele vergelijkbare initiatieven elders.

Eigen bijdrage en hergebruik

Om de ondersteuning in het sociale domein betaalbaar te houden, kan voor bepaalde voorzieningen een substantiële eigen bijdrage gevraagd worden. De ChristenUnie wil hergebruik van hulpmiddelen stimuleren. Naast het financiële voordeel is dit ook belangrijk in het kader van duurzaamheid. Ook het delen van dure hulpmiddelen (bijvoorbeeld scootmobiel) hoort daarbij. Verspilling, dan wel inefficiënt gebruik, moet maximaal worden tegen gegaan.

Versterken eerstelijns zorg

In het belang van het kind en om te voorkomen dat er onnodig wordt doorverwezen, zet de gemeente in op tijdige signalering en wordt het gebruik van laagdrempelige hulpverlening gestimuleerd. Daarvoor is nodig dat deze vormen van zorg dicht bij de mensen worden georganiseerd (wijk, school, consultatiebureaus).

Versterken van de eigen kracht

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders zoveel mogelijk worden ondersteund, zonder dat alle hulp direct door anderen wordt overgenomen. Daarom wordt met behulp van het sociale netwerk eerst een plan van aanpak opgesteld, waarbij de eigen kracht van het gezin zoveel mogelijk wordt versterkt. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen dat kinderen uit huis worden geplaatst. Dat vraagt van de professional een meer coachende houding.

Centrum Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), dat een belangrijke rol speelt in de jeugdzorg, zal zich verder moeten ontwikkelen naar een netwerkorganisatie. Dit onder meer met een verbinding naar consultatiebureaus en scholen. Dat betekent dat naast de reeds bestaande taken als het signaleren van problemen bij kinderen en gezinnen, het geven van advies en voorlichting, het centrum ook de taak krijgt om tijdig door te verwijzen naar de juiste hulpverlening. Dat vraagt van het centrum een strakke aansturing onder regie van de gemeente, waarbij generalisten zoveel mogelijk de nodige zorg bieden en indien nodig, tijdig doorverwijzen naar de juiste tweedelijns zorg. Wij willen dat het CJG laagdrempelig en klantvriendelijk is.

Ruimte voor zorg met eigen identiteit

De ChristenUnie hecht aan de keuzevrijheid van ouders en zorgvragers om zorg te verkrijgen die past bij hun situatie en levensovertuiging. De gemeente zal oog moeten hebben voor wensen die leven voor toegang tot zorg met een bepaalde gewenste identiteit. Waar mogelijk zullen deze wensen moeten worden gefaciliteerd.

Volksgezondheid

Voor het welzijn van burgers en om te voorkomen dat burgers uiteindelijk een beroep moeten doen op dure vormen van zorg, is het van belang dat de gemeenten een proactieve opstelling hebben als het gaat om het lokale gezondheidsbeleid. Daarom moet de gemeente samen met partnergemeenten (in het verband van de bestaande Gemeenschappelijke Regeling) zorgen voor de instandhouding van de GGD met deskundigen op het terrein van sociale geneeskunde, epidemiologie, sociale verpleegkunde, gezondheidsbevordering en gedragswetenschappen.

Verslavingen

Naast sportverenigingen kunnen ook kerken en andere maatschappelijke instellingen een rol spelen in bewustwording en het voorkomen van gezondheidsproblemen als gevolg van een ongezonde levensstijl. Zo moet er gekeken worden hoe alcoholgebruik in sportkantines, jeugdsozen teruggedrongen kan worden.

Bemoeizorg

De gemeentelijke gezondheidsdienst en de GGZ-instellingen (geestelijke gezondheidszorg) die lokaal actief zijn, werken nauw samen als het gaat om zorg voor die mensen die de stap naar de reguliere hulpverlening niet kunnen of willen maken, de zogenaamde zorgmijders.

Concrete voorstellen

- De gemeente werkt aan laagdrempelige, eenduidige loketten voor zoveel mogelijk vormen van zorg. Ondersteuning van gezinnen en jeugd (CJG), maar ook ouderen blijft essentieel.
- Er is speciaal beleid en ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers. Daarbij moet gedacht aan uitbouw van de huidige vacaturebank vrijwilligerswerk en het koppelen van (oudere) vrijwilligers aan professionele organisaties. Initiatieven om de vraag- en vrijwillige aanbodkant⁸ effectief bij elkaar te brengen worden ondersteund. Hierbij is inzet van internet een voor de hand liggende oplossingsrichting.
- De gemeente investeert in contacten en samenwerking met kerken.
- De gemeente maakt effectief gebruik van de oren en ogen, kennis en kunde van professionals voor het signaleren van ondersteuningsbehoeften en stemt haar beleid hierop af.
- De gemeente werkt samen met woningcorporaties als SWS en Lefier en zorgorganisaties als Zonnehuisgroep om voldoende woningen geschikt te maken voor het zo lang mogelijk thuis wonen van ouderen en gehandicapten. De huidige instellingen Ufkenshuis en 't Olderloug zijn hierbij belangrijke voorzieningen. De veranderende wetgeving heeft effecten op deze instellingen. Vroegtijdige samenwerking kan voorkomen dat deze goede zorginfrastructuur verloren gaat. Ingezet moet worden dat deze instellingen gebouwendelijk geschikt blijven voor wonen met zorg.
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheden voor hergebruik en delen van (dure) hulpmiddelen.
- De gemeente heeft een goed systeem voor het inschakelen van 'eigen kracht conferenties'.
- Alcoholgebruik in sportkantines en andere gelegenheden wordt teruggedrongen. Bij gemeentelijke recepties e.d. wordt geen alcohol meer geschonken.

⁸ Gedoeld wordt op een digitale sociale marktplaats met vraag en aanbod. Goede voorbeelden als buurtbox (zie: www.buurtbox.nl) zijn reeds beschikbaar.

- Ingezet moet worden dat happy hours in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken door supermarkten bijvoorbeeld via convenanten aan banden wordt gelegd.

2.2. Werk en inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ons uitgangspunt is dat ieder mens de verantwoordelijkheid heeft om in zijn/haar eigen levensonderhoud te voorzien. Soms lukt dat (tijdelijk) niet. Wij vinden dat niemand aan zijn/haar lot mag worden overgelaten. Zowel van overheid als samenleving wordt extra zorg en aandacht gevraagd voor de (tijdelijk) kwetsbare burgers. Ook de gemeente heeft een taak als het gaat om het bevorderen van de lokale en regionale werkgelegenheid.

Er zijn veel mensen die graag iets voor de maatschappij willen betekenen en graag iets willen doen, het liefst in hun directe woonomgeving. Daarnaast is er veel behoefte aan mensen die zich willen inzetten. Het beleid moet erop worden gericht om zoveel mogelijk mensen in staat te stellen om zich te kunnen inzetten voor de samenleving.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Bij alle keuzes moet een passende op de gewijzigde rollen bij overheid en samenleving balans worden gezocht in een verdeling van verantwoordelijkheden, taken en middelen tussen de gemeente, individuen en de maatschappelijke partners. Zo zal bijvoorbeeld bij schuldhulpverlening eerst gekeken worden naar de verantwoordelijkheden van het betrokken individu om vandaar uit keuzes te maken om bepaalde taken in de voorbereiding of de nazorg te doen door (vrijwilligers van) maatschappelijke partners, zodat de professionals die werkzaam zijn binnen de gemeentelijke schuldhulpverlening zich kunnen richten op de meer complexe taken en onderwerpen. Een ander voorbeeld betreft re-integratie van mensen zonder (vrijwilligers)werk. Hierbij geldt het uitgangspunt van mens volgt werk. Anders gezegd: het is van groot belang goed de vraag in beeld te hebben zodat het re-integratieaanbod hierop kan worden afgestemd.

De ChristenUnie wil idealiter een samenleving waarin voedselbanken niet nodig zijn, maar wij sluiten onze ogen niet voor de realiteit. Voedselbanken zijn er en hebben het druk. Wij willen ervoor zorgen dat deze vrijwilligers hun werk goed kunnen doen. Daar willen wij ze desgewenst bij steunen.

Een uitgangspunt zou moeten zijn dat voor het verkrijgen van een uitkering een tegenprestatie gevraagd moet worden. De gemeente mag een beroep doen op de inzet van degenen die een uitkering ontvangen. Dit moet gericht zijn op en bijdragen aan het re-integreren van betrokkene. Daartoe kan de gemeente activiteiten aanwijzen/aanbieden als leer- en/of werkervaringsplaats of als mogelijkheid voor maatschappelijke activering, zoals bijvoorbeeld groenonderhoud van sportparken, verzamelen van zwerfvuil, ondersteuning in de verzorging van bewoners van verzorgingshuizen of schoonmaakwerk. Wel moet hierbij zoveel mogelijk worden voorkomen dat dit ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen. Het moeten aanvullende taken zijn. Mensen moeten daarbij wel keuzemogelijkheden hebben en ook zelf met voorstellen kunnen komen.

De ChristenUnie wil nadrukkelijk oog hebben voor de positie van ZZP-ers (Zelfstandige Zonder Personeel). Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn. Ook binnen de overheid moet men meer en meer rekening houden met vraagstukken die hiermee samenhangen. Hierbij denken wij aan invulling van aanbestedingscontracten (zodat ZZP ook kunnen inschrijven), mogelijkheden binnen bestemmingsplannen (ontwikkelingen werken aan huis goed faciliteren), eisen omtrent uitkeringen (zodat ZZP'ers en werknemers gelijk behandeld worden) en aanvullingen hierop door eigen arbeid, etcetera.

Werken en participeren

De ChristenUnie stelt voor:

- Iedereen die bij een regulier bedrijf kan werken, moet zich daarvoor ook daadwerkelijk beschikbaar stellen.
- Het instrument van werkgeversbenadering en –team heeft goed gewerkt en kan waar nodig uitgebouwd worden. De fusie van het Bedrijf voor Werk en Re-integratie (BWR) en de Unit Werk en Inkomen van de gemeente Hoogezand-Sappemeer (waarvan Slochteren participatiediensten afneemt) kan hiervoor extra kansen bieden. Ook op het gebied van procesefficiency en klantbenadering.
- Essentieel is dat in de af te sluiten contracten voor de af te nemen dienstverlening van het BWR, de doelen en de prestaties objectiveerbaar en meetbaar staan opgenomen. Zo'n aanpak vormt een goede basis om de doelmatigheid van re-integratiemiddelen te beoordelen.
- Van iedereen die financieel afhankelijk is van de gemeente, worden de (gewijzigde) capaciteiten en beperkingen en ontwikkelingen daarin objectief en zorgvuldig bepaald en vastgelegd, bijvoorbeeld in een persoonlijk ontwikkelingsplan. Dit afgestemd op de vraagkant van werkgevers en organisaties.
- Het moet normaal zijn dat van mensen die een uitkering ontvangen van de gemeente, een tegenprestatie komt. De gemeente mag een beroep doen op de inzet van degenen die een uitkering ontvangen. Zij kan activiteiten aanwijzen/aanbieden als leer- en/of werkervaringsplaats of als mogelijkheid voor maatschappelijke activering, zoals bijvoorbeeld groenonderhoud van sportparken, verzamelen van zwerfvuil, ondersteuning in de verzorging van bewoners van verzorgingshuizen, ondersteuning op scholen of schoonmaakwerk.
- Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd om meer mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Dit geldt ook voor creëren van stageplekken en/of leer- en ervaringsplaatsen. Dit onder de noemer van sociaal verantwoord ondernemen. De gemeente kan dit faciliteren door bijvoorbeeld bepaalde administratieve rompslomp voor deze bedrijven uit handen te nemen. De gemeente moet daarin verder zelf het goede voorbeeld geven. Dit bijvoorbeeld ook om extra re-integratie middelen vrij te spelen voor de doelgroep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt (trede 1 en 2).
- Trajecten voor (re-)integratie van werkzoekenden moeten gericht zijn op het realiseren van een structurele oplossing.
- Mensen die in een re-integratietraject zitten, moeten – zodra het desbetreffende werk beëindigd is - zo snel mogelijk nieuw werk worden aangeboden.
- Misbruik van re-integratiesubsidies moet krachtig bestreden worden.

De mate waarin bedrijven en organisaties arbeidsgehandicapten in dienst nemen, bepaalt de noodzaak om als (samenwerkingsverband⁹ van) gemeente zelf te zorgen voor beschut werk. Met betrekking tot beschut werken wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen mensen met een sociale werkvoorziening-indicatie of mensen die recht hebben op een Wajong¹⁰- of bijstandsuitkering. Hoe het in de nieuwe Participatiewet en uiteindelijk lokaal of regionaal ook geregeld gaat worden, ons uitgangspunt is dat mensen die een beschutte werkplek nodig hebben, die ook moeten kunnen krijgen.

Concrete voorstellen

- Probleemsituaties moeten zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en adequaat worden aangepakt om escalatie te voorkomen. Dit vereist een intensieve samenwerking met en tussen alle beleidsvelden en instanties waar de problemen spelen en /of bekend zijn (de zogenaamde 'vindplaatsen'). Uitgangspunt daarbij is 'Eén plan, één coach en één budget'.
- Er mogen geen lange wachttijden bestaan voor de schuldhulpverlening. Concreet wordt in de gemeentelijke verordening vastgelegd dat iemand binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kan en dat er vervolgens binnen een aantal weken wordt gewerkt aan een oplossing, o.a. om te voorkomen dat schulden zich verder opstapelen. Passend op het wettelijk kader zal preventie ook een belangrijk uitgangspunt moeten zijn.
- Er moet ruimte zijn om bij bijzondere situaties ook als gemeente extra financiële ondersteuning te kunnen geven.
- Overgang van armoede van ouders op kinderen moet worden voorkomen. Daarom is extra aandacht nodig voor (gezinnen met) kinderen die langdurig een uitkering ontvangen. Het mag niet zo zijn dat kinderen daardoor hun talenten niet kunnen ontwikkelen of zich niet kunnen ontspannen.
- Leren omgaan met geld zal binnen het onderwijs aandacht moeten hebben. Desgewenst kunnen scholen daartoe lespakketten en/of de les aanpak uitwisselen
- Samenwerken met scholen voor voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs om te voorkomen dat iemand zonder startkwalificatie de school verlaat.
- De doelgroep in dit verband is breed te beschouwen. Dus naast burgers en werknemers, ook ZZP'ers en ondernemers.
- Inschakelen diaconieën via bijvoorbeeld de betrokken gezamenlijke kerken of een diaconaal platform om te kijken wat zij gezamenlijk kunnen bijdragen.
- Waardevolle initiatieven in dit verband van burgers, diaconieën en andere vrijwillige organisaties moeten waar mogelijk financieel ondersteund worden. Bijvoorbeeld in het kader van regio Centraal Groningen waarbij in de komende programmaperiode (vanaf 2014/15) via Europees geld ook sociale inclusie een thema wordt.
- De gemeente bevordert snelle internetverbinding (ook in de buitengebieden). Dat is vooral belangrijk voor agrarische ondernemers, telewerkers en bedrijven aan huis. Ook inzet van Internet voor zorgopgaves wordt daardoor makkelijker.

⁹ Bij het afronden van dit verkiezingsprogramma was het sociaal akkoord nog maar net gesloten en waren de implicaties voor de Participatiewet nog onvoldoende duidelijk. Er lijkt nu uitgegaan te worden van het schaalniveau van de arbeidsmarktregio's (35 regio's) en niet de losse gemeenten. Dat zou de gemeentelijke vrijheid behoorlijk kunnen beperken. www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/ruis-op-de-lijn-over-sociaal-akkoord.9021250.lynkx

¹⁰ Wajong = Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten

2.3. Onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ouders zijn en blijven primair verantwoordelijk voor hun kinderen. We vinden het belangrijk dat ouders moeten kunnen blijven kiezen voor scholen die in het verlengde liggen van de opvoeding thuis.

De school is een belangrijke gespreks- en samenwerkingspartner van de gemeente, bijvoorbeeld bij passend onderwijs, jeugdzorg, leerplicht, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

Kleine scholen

Gelet op de prognosecijfers van het CBS is er de komende jaren sprake van een daling van het aantal leerlingen. Deze daling heeft grote gevolgen voor het primair- en voortgezet onderwijs. Scholen met weinig leerlingen zijn kwetsbaarder: bekostiging van onderwijs, huisvesting en leerlingenvervoer kunnen een probleem opleveren, omdat zowel schoolbesturen als gemeenten over minder financiële middelen beschikken. De opvang van zorgleerlingen stelt hoge eisen aan het beperkte personeelsbestand.

Uiteraard sluit ook de ChristenUnie haar ogen niet voor de teruglopende leerlingaantallen als gevolg van ontgroening. Dit heeft al een tweetal scholen rechtstreeks geraakt (sluiting Overschild en Tjuchem). Doorredenerend kan ingeschat worden dat dit meer scholen gaat raken. Alle openbare scholen in de gemeente zijn opgenomen in de Stichting OPOS. De bijzonder scholen kennen ook dergelijke overkoepelende organisaties. Denk aan VVCOMG, Noorderbasis en VGPONN. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat genoemde organisaties een visie ontwikkelen hoe om te gaan met genoemde ontgroening. Dit om te voorkomen dat scholen alleen beoordeeld worden dan alleen maar op basis van het aantal leerlingen. Maar ook om als gemeente een visie te hebben hoe gebouwelijk om te gaan met onderwijs. De ChristenUnie pleit daarom voor maatwerk, zodat de keuzevrijheid van ouders behouden blijft, de kwaliteit van scholen gegarandeerd kan worden en de rol van de school in de leefgemeenschap van de kleine kernen wordt gewaardeerd. Samenwerking tussen gemeenten, scholen en verwante voorzieningen (zoals kinderopvang, zorg) is essentieel.

Leerlingenvervoer

De ChristenUnie is voor het behoud van de vergoeding van het leerlingenvervoer voor ouders die hun kinderen naar een school van hun keuze sturen. Keuzes van ouders moeten wel op redelijke gronden zijn gebaseerd. Uiteraard mag van ouders, naar draagkracht, een eigen bijdrage gevraagd worden. Zo zorgen we ervoor dat keuzevrijheid in het onderwijs, dat zo'n belangrijk onderdeel van de opvoeding is, ook aanwezig is voor minder draagkrachtige ouders.

Kinderopvang

De ChristenUnie zet zich in voor goed toezicht op kinderopvanginstellingen door de GGD. De overheid wil ook ruimte blijven bieden aan en hindernissen wegnemen voor identiteitsgebonden kinderopvang, zodat ouders opvang kunnen kiezen in het verlengde van de opvoeding thuis.

Voorschoolse educatie

De ChristenUnie is van mening dat ook de keuze voor voor- en voorschoolse educatie (VVE) valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders. Ouders moeten de vrijheid én mogelijkheid hebben te kiezen voor een vorm van educatie die aansluit bij

hun levensvisie. De gemeente kan in dat kader stimuleren dat er een voldoende divers aanbod is.

In geval van achterstanden kan het wel een belangrijk middel zijn om deze achterstanden tijdig in te lopen. In dit kader is het belangrijk dat de jeugdgezondheidszorg zorgt voor een screening in de voorschoolse periode.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Concrete voorstellen

- Waar mogelijk wordt een pluriform onderwijsaanbod in de gemeente gestimuleerd.
- Gestimuleerd wordt dat de overkoepelende schoolorganisaties komen met een visie hoe om te gaan met krimp. Het huisvestingsbeleid van scholen van gemeenten wordt hierop afgestemd. Dit uiteraard onder medeneming van de effecten op andere voorzieningen in de dorpen. Daarbij kan ook goed gebruik worden gemaakt van de getalsmatige informatie zoals deze begin 2014 beschikbaar komt van het gebruik van deze voorziening in de gemeente Slochteren in relatie tot de te maken kosten.
- Bij onderwijshuisvesting moet aandacht zijn voor het binnenklimaat van scholen, de speelruimte in en rond de school, de duurzaamheid van de gebouwen, de fysieke plek en sociale rol van de school(gebouwen) in het dorp.
- De huidige vergoeding voor het leerlingenvervoer van kinderen naar scholen naar speciaal (basis) onderwijs wordt gehandhaafd.
- Er vindt actieve handhaving van de leerplicht en andere vormen van verzuim plaats, zodat kinderen optimaal gebruik maken van de mogelijkheden.
- Stimuleer een goed, divers aanbod aan voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Dit om te waarborgen dat kinderen een goede kans krijgen en dat eventuele achterstanden voorkomen worden.
- Stimuleer dat de samenwerking tussen scholen en andere instanties die betrokken zijn bij de zorg voor jongeren (CJG, Jeugdzorg) zoveel mogelijk vanuit één locatie werken. De drempel om advies/hulp te vragen wordt daardoor vaak lager. Stimuleer daarbij een integrale gezinsaanpak.

2.4. Cultuur, sport en recreatie

Waar staat de ChristenUnie voor?

Sport, cultuur en recreatie dragen bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning en bieden de mogelijkheid om op zinvolle wijze individueel of gezamenlijk vrije tijd te besteden. Daarnaast hebben sport, cultuur en recreatie positieve sociale, maatschappelijke en gezondheidseffecten. Ze zijn heel belangrijk bij het vasthouden en bevorderen van gemeenschapszin en onderlinge betrokkenheid in de samenleving. Ook heeft cultuur een belangrijke rol bij kennis- en waardenoverdracht.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Monumentenbeleid en musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats.

Cultuur is van groot belang voor de samenhang in de gemeente Slochteren. De ChristenUnie waardeert erg de inzet van de culturele commissie. Op vrijwillige basis geven ze meer kleur aan de Slochter samenleving. Daarbij komt dat de amateurkunst en de uitoefening daarvan voor ons erg belangrijk is.

Het ligt voor de hand om de Fraeylemaborg als spil in cultureel Slochteren in te blijven zetten. Dit betreft het gebouw, maar vooral ook de organisatie met haar netwerk.

Bibliotheken

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen. Toegang tot informatie (ook digitaal) is van belang voor inwoners. Bibliotheekvoorzieningen staan meer en meer onder druk. De bibliotheekorganisatie Biblionet moet zich daarom maximaal inzetten op multifunctioneel en innovatief denken in dit verband. Dit om efficiency en juiste schaalvorm te bewerkstelligen met als effect het vergroten van de beschikbaarheid van leesmedia (met name boeken) op de locaties in de dorpen Harkstede, Siddeburen en Slochteren. Er kunnen ook creatieve, alternatieve haal- en brengsystemen worden ontwikkeld ter versterking of vervanging van het huidige bibliotheekwerk/-logistiek. Dit gericht op een betere balans tussen organisatiekosten en beschikbare leesmedia. Een blijvende inzet van vrijwilligers geldt daarbij als essentie.

Gebouwen en sportvelden

Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen bijdragen aan exploitatie en onderhoud. In het accommodatiebeleid van de gemeente wordt getracht alle verenigingen op een passende en eerlijke maar ook financieel gedegen wijze te bedienen. Inzet van het accommodatiefonds is daarom essentieel. Dit fonds moet passend op de behoefte een structureel karakter krijgen. Daarbij kan ook goed gebruik worden gemaakt van de getalsmatige informatie zoals deze begin 2014 beschikbaar komt van het gebruik van deze voorzieningen in de gemeente Slochteren in relatie tot de te maken kosten. Eén en ander zal moeten leiden tot een update van het accommodatiebeleid. Dit beleid moet ook input zijn voor de te ontwikkelen gebiedsvisie van de te fuseren gemeenten. Dit om na te gaan waar je elkaar kunt versterken en waar je elkaar niet moet beconcurreren.

De ChristenUnie wil ook stimuleren dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten. Actief verduurzamen van gebouwen is het devies. De voor particulieren beschikbare duurzaamheidslening moet ook beschikbaar komen voor verenigingen.

Sportstimulering en recreatie

Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, gehandicapten en mogelijk andere doelgroepen is een speerpunt. Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, en/of hardlooproutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt. Dit vanwege de kansen die de regio biedt op het punt van recreatieve groene en blauwe structuren. Daarbij liggen kansen om dit in te passen binnen het thema recreatie en toerisme, maar ook in het kader van duurzaamheid van regio Centraal Groningen. Cofinanciering richting ondernemers en verenigingen vanuit bijvoorbeeld Europese fondsen lijken dan mogelijk.

Concrete voorstellen

- Het accommodatiefonds moet passend op de behoefte een structureel karakter krijgen.
- De bestaande bibliotheken zijn belangrijk voor de leesontwikkeling. De bibliotheekorganisatie Biblionet moet zich daarom maximaal inzetten op multifunctioneel en innovatief denken in dit verband. Dit om efficiency en juiste schaalvorm te bewerkstelligen met als effect het vergroten van de beschikbaarheid van leesmedia (voor met name jonge jeugd en ouderen) op de locaties in de dorpen Harkstede, Siddeburen en Slochteren. De gemeente moet richting Biblionet hier zwaar op inzetten.
- Rol culturele commissie is belangrijk. Uitoefening lokale amateurkunst wordt gestimuleerd.
- In regioverband wordt onderzocht hoe met kleine inspanningen knelpunten in de recreatieve structuren kunnen worden weggenomen en nieuwe routes kunnen worden ontgonnen. Dit geldt bij initiatieven rondom het Schildmeer, het Woldmeer, de Ecologische HoofdStructuur (EHS) met zijn verbindingen en rondom Groenedijk. Gestimuleerd wordt dat ondernemers met elkaar arrangementen maken voor dagbesteding.

DUURZAAM WONEN, WERKEN, LEVEN

3.1. Economie, MKB en landbouw

Waar staat de ChristenUnie voor?

Economie en MKB

Nederland zit in een stevige recessie. Veel ondernemers zitten in zwaar weer en het aantal faillissementen stijgt sterk. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De ChristenUnie zet zich daarom in voor meer ruimte, minder regels en meer kansen voor ondernemers, vooral in het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Elke gemeente mag sinds kort zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een verdere stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. Bovendien zien we door de toename van koopzondagen dat veel kleine zelfstandigen en de werknemers het extra moeilijk hebben gekregen. De ChristenUnie zet zich daarom in voor het zoveel mogelijk beperken van het aantal koopzondagen, ook in Slochteren.

Landbouw

De ChristenUnie heeft hart voor boeren. Het zijn hardwerkende ondernemers die zorgen voor de productie van gezond en goed voedsel. Het gaat hierbij om sectoren die naar hun aard een nauwe relatie met de schepping hebben. Een spannende relatie en soms ook een spanningsvolle relatie. De ChristenUnie biedt ruimte aan boeren en zet daarbij in op een sterke, duurzame en innovatieve land- en tuinbouw. Dit ook om de vraag vanuit de markt te faciliteren voor een transparante en gesloten voedselketen in combinatie met vergroten van dierenwelzijn.

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. De agrarische sector geeft vorm aan het landschap en is belangrijk voor het beheer daarvan. Dit geldt ook de natuurgebieden, waar mogelijk wordt de Agrarische Natuur- en Landschapsbeheer Slochteren (ANLS) betrokken bij het beheer daarvan. De gemeente kan bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving. De landbouw is op veel plaatsen essentieel als drager van het buitengebied. Het is belangrijk de boeren in te schakelen bij natuurbeheer. Echter de boeren hebben als buitengebied-beheerders ook een taak om voor daar levende wilde planten en dieren te zorgen.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Economie

- De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met haar partners waar mogelijk en verantwoord investeringen in zaken als onderwijshuisvesting, aanleg van fietspaden, verkeersveiligheid en dergelijke naar voren haalt. Dit om samen de crisis te bestrijden.
- Verduurzaming van gemeentelijke gebouwen heeft prioriteit.
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn. In die zin zijn onderwijs en bedrijfsleven twee handen op één buik.

- Alle inzet is gericht op het aantrekken van werkgelegenheid.
- De gemeente Slochteren heeft een erg hoge ondernemersdichtheid. Van de circa 5.000 arbeidsplaatsen is een kleine 1.000 zelfstandig ondernemer. Een goed ondernemersklimaat is daarbij essentieel. De afgelopen bestuursperiode is deze versterkt. Dit is blijvend een belangrijke prioriteit.
- Binnen de groep ondernemers vormen de ZZP'ers een grote groep. Het is zaak dat ook deze groep bij de inkoop- en aanbestedingstrajecten van gemeente waar mogelijk kan participeren.
- Er is een sterke relatie tussen leefbaarheid en sociaal economisch vitaal zijn. Ook is het belangrijk dat in Bestemmingsplannen het werken aan huis optimaal gefaciliteerd blijft. Dus er moet aansluiting zijn op de ontwikkelingen op dit punt. Dit geldt voor de dorpen, maar ook in het buitengebied. Daar waar ondernemers willen investeren moet dit waar mogelijk en verantwoord gefaciliteerd worden. Bijvoorbeeld in het kader van ruimtelijke beleid.
- Door middel van bedrijfsbezoeken, organiseren van netwerkbijeenkomsten en overleg met OPS wordt regelmatig over en weer gesondeerd wat er speelt en waar kansen liggen. Daarbij wordt breed naar alle ondernemers gekeken, klein en groot, starters en bestaand, noem maar op.
- Inzet van het Regionaal OndernemingsInstituut (ROI) voor hulp aan ondernemers wordt gecontinueerd en desgewenst uitgebreid. Criterium daarbij is de relatie tussen geldinzet en effectiviteit van het behoud van arbeidsplaatsen.
- Voor de ondernemers wordt één (digitaal) loket geopend waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Daarbij is er minstens één ambtenaar beschikbaar om met het bedrijfsleven mee te denken en als aanspreekpunt te functioneren.
- Niets is voor het midden- en kleinbedrijf zo hinderlijk als een opgebroken straat. De gemeente zorgt ervoor dat eventuele overlast zo kort mogelijk is en dat werkzaamheden aan riolering en andere leidingen zoveel mogelijk gecombineerd worden. Verder is vroegtijdige communicatie daarbij essentieel.
- Door middel van duurzaamheidsleningen, waardoor particuliere huiseigenaren, verenigingen en stichtingen tegen gunstige voorwaarden kunnen lenen om te investeren in het energiezuiniger maken van gebouwen en woningen, wordt de lokale werkgelegenheid gestimuleerd én wordt geïnvesteerd in duurzaamheid.
- De ChristenUnie zet zich in voor het zoveel mogelijk beperken van het aantal koopzondagen.

Bedrijventerreinen

- De economie is in toenemende mate een economie van MKB-bedrijven, maar ook van eenmansbedrijven en ZZP'ers (Zelfstandige Zonder Personeel). Dat zijn mensen die vanuit huis economische activiteiten ondernemen. Deze groep heeft vaak geen behoefte aan bedrijfsterreinen maar aan mogelijkheden om zich te vestigen in woonwijken en in het lint. Het ruimtelijk beleid moet er op gericht zijn dat goed meebewogen kan worden met de ontwikkelingen in dit verband.
- In de structuurvisies van de hoofdkernen Harkstede, Slochteren en Siddeburen is ruimte opgenomen voor (kleine) bedrijventerreinen. Extra ontwikkeling wordt niet gestimuleerd. Herontwikkeling van (verouderde) bedrijventerreinen gaat voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.
- De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers al of niet op een bedrijventerrein. Bedrijvenverenigingen als PMSHS en OPS zijn belangrijke gesprekspartners voor de gemeente. Dit met het oog op beleidsvoorbereiding en het kennen van elkaars ontwikkelingen. Het helpt

daarbij als betrokken organisatie optimaal met elkaar samenwerken of in elkaar opgaan.

Leegstand

- Er wordt tijdig ingespeeld op leegstandssituaties. Ingezet wordt om te komen tot een zogenaamd 'rotte kiezen' beleid. Dit om instrumenten te hebben om eigenaren te bewegen iets aan(dreigende) leegstand en bijbehorende verpaupering (is 'rotte kies' in straatbeeld) te doen, bijvoorbeeld door sloop en aanleg tijdelijk groen.
- Zo nodig worden winkelbestemmingen gewijzigd in woonbestemmingen dan wel andersom.

Recreatie en toerisme

- Samen met recreatie- en toeristische ondernemers wordt een plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie vanwege het gunstige effect op de middenstand wordt gestimuleerd. Ondernemers worden gestimuleerd hun plannen aan te laten sluiten bij het thema recreatie en toerisme binnen Centraal Groningen. Cofinanciering vanuit bijvoorbeeld Europese fondsen kan de haalbaarheid van plannen doen toenemen. Een regionale aanpak werkt hierbij dan aanvullend positief. Accenten daarbij zijn inzet en gebruikmaken van de bestaande en verder te ontwikkelen blauwe en groene structuren, alsmede de gewenste recreatieve accenten in en rondom het Schildmeer.
- Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op de aanleg van een fietspadennetwerk, evenals de aanleg van (onverharde) wandelpaden.

Agrarische sector

- Landbouwbedrijven krijgen ruimhartig de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme, zonnepanelen, gesloten voedselketen, volkstuinen, etc.. Dit voor zover deze de kwaliteit van het buitengebied ondersteund respectievelijk versterkt. Het beleid ten aanzien van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) met zijn accent op functieverruiming van karakteristieke boerderijen moet worden bestendig en waar nodig uitgebreid.
- Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door schaalvergroting. Zeker ook als deze een bijdrage levert aan duurzaamheid, dierenwelzijn, voedselketen, energiebesparing, milieu en landschap. In dit verband zal samen met de provincie bekeken moeten worden dat het plaatsen van zonnepanelen op het land, mogelijk wordt gemaakt.
- Nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld in het buitengebied mogen geen beperkingen opleveren ten aanzien van bestaande rechten op het gebied van hindercirkels. Dit betreft ook de ontwikkeling van plattelandswonen. Andersom moet kritisch worden gekeken of de hindercirkels in de weinig verdichte delen van het lint niet kunnen worden heroverwogen (kleiner worden). Dit aan de hand van objectieve criteria waarin een afweging te volgen is van landbouw en andere belangen. Dit om te voorkomen dat agrarische bedrijven in die delen van het lint onnodig 'op slot' staan.
- De gemeente Slochteren kan al of niet in het verband van centraal Groningen faciliteren dat er een prominente plek komt voor de verkoop van regionale landbouwproducten.
- De agrarisch ondernemer is vaak ook landschapsbeheerder en ontvangt hiervoor een passende vergoeding. Dit zoals landelijk is georganiseerd. Binnen de gemeente Slochteren zijn gelukkig veel agrarische ondernemers

die hierin ook een verantwoordelijkheid zien. Denk hierbij ook bijvoorbeeld aan de ANLS. Het is zaak alert te zijn dat dit zo blijft.

- Ook de inzet van braakliggende landbouwgebieden en/of snippergroen voor bijvoorbeeld volkstuinen hoort hierbij. Waar mogelijk stimuleert de gemeente dit, bijvoorbeeld in het kader van vitalisering platteland. Burgers worden zo laagdrempelig in staat gesteld om hun eigen voedsel te verbouwen. Daarbij kan logischerwijs ook een link worden gelegd naar de voedselbank.

3.2. Goed wonen en werken

Waar staat de ChristenUnie voor?

De woningmarkt heeft het moeilijk: de bouw stagneert, het is moeilijker om een huis te kopen, te verkopen of te huren. De ChristenUnie heeft landelijk de afgelopen jaren een belangrijke rol gespeeld bij het op gang brengen van de noodzakelijke hervorming van de woningmarkt. Ook lokaal doet de ChristenUnie er alles aan om de woningmarkt te stimuleren, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende (geschikte) huurwoningen zijn en er ruimte is voor nieuwbouw. De veranderingen in o.a. de ouderenzorg vragen om een woningaanbod dat daarbij past.

De gemeente Slochteren en gaswinning zijn nauw met elkaar verbonden. Dit laatste heeft Nederland veel goeds gebracht. Tegelijkertijd speelt in onze regio de aardbevingsproblematiek met zijn veiligheidsproblematiek en (schade)consequenties. Dit heeft forse impact op onze burgers en de leefbaarheid in het aardbevingsgebied. Primair heeft de NAM en de rijksoverheid daarin de rol van schadeherstel en andere compenserende maatregelen. Voor de Christenunie staat de veiligheid van de bewoners altijd voorop. De gemeente moet, samen met andere betrokken gemeenten en provincie Groningen, alert zijn op de juiste afwikkeling ervan. Herstel van veiligheid en snel en voldoende compensatie, is daarbij het motto. De christenunie is met de commissie Meijer van mening dat er structureel perspectief moet worden geboden aan de prachtige regio; een economisch perspectief en een aantrekkelijk leefgebied voor nieuwe generaties.

De agrarische sector is in veel gemeenten van belang voor het behoud van een goed en evenwichtig economisch klimaat en de verschijningsvorm van het landschap. De ChristenUnie vindt het daarom van belang ook regelmatig met de vertegenwoordigers van deze sectoren te spreken.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie zet zich in voor:

- Ruimte voor innovatief, vraaggericht en duurzaam wonen (o.a. levensloopbestendige woningen, gezamenlijke wooninitiatieven, bouwen in eigen beheer door particulieren). Kortom probeer maximaal aan te sluiten waar de markt om vraagt. Dit vereist ook de nodige flexibiliteit in het woonbeleid.
- Bevorderen van duurzaam en energieneutraal bouwen en wonen.
- Herstructurering en clustering van bedrijventerreinen en hergebruik van leegstaande gebouwen.
- Samenwerking met de agrarische sector.

Wonen

Het huisvestingsbeleid van de gemeente moet aansluiten bij de vraag en ontwikkelingen, bijvoorbeeld als het gaat om wonen en zorg en begeleid wonen. In een gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven.

De ChristenUnie maakt werk van levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zoveel mogelijk weggenomen. De starterslening kan een goed instrument zijn om (door)starters op de woningmarkt net dat zetje te geven om wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt. Daarnaast

worden zo mogelijk afspraken gemaakt over de verduurzaming van hun woningvoorraad.

De ChristenUnie wil de discussie over Welstandsvrij bouwen wel aangaan. Welstandsvrij bouwen moet meer ruimte krijgen. In Meerstad loopt daartoe een pilot. Mogelijk geven de ervaringen daar aanleiding om dit Welstandsvrij bouwen op meer plekken binnen de gemeente toe te staan.

De bestaande structuurvisies voor de hoofdkernen Harkstede, Siddeburen en Slochteren bevatten voorsnog voldoende ruimte voor nieuwbouw.

Woningcorporaties

Woningcorporaties spelen een belangrijke rol in de voorziening van goede sociale huurwoningen en de leefbaarheid van wijken. Volgens het regeerakkoord komen de corporaties onder directe aansturing van gemeenten. De ChristenUnie geeft woningcorporaties de ruimte om innovatief, vraaggericht en toekomstvast te kunnen bouwen, maar biedt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie. Tegelijkertijd is het goed als corporaties van de keuzes die zij maken nadrukkelijker verantwoording afleggen aan de lokale samenleving (via hun bewoners, via de gemeentelijke aansturing).

Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie juicht de 'sociale koop' toe.

Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners.

Samenwerking met de agrarische sector

De ChristenUnie wil de kwaliteit van het buitengebied op niveau houden en waar mogelijk versterken. Subsidiemogelijkheden via de Europese Unie worden zo goed mogelijk benut. Samenwerking tussen provincie, gemeente, agrarische sector, Staatsbosbeheer, Groninger Landschap, Landschapsbeheer Groningen en overige land- en tuinbouworganisaties wordt gestimuleerd. De samenwerkende partijen binnen centraal Groningen vormen daartoe als netwerkorganisatie al een goede basis.

Concrete voorstellen

- Recent zijn of worden structuurvisies vastgesteld van de hoofdkernen Harkstede, Siddeburen en Slochteren. Voor dit laatste dorp vigeert ook een Masterplan centrumgebied. Actief wordt de markt en het desbetreffende dorp benaderd en desgewenst gefaciliteerd, om initiatieven op te pakken die de ambitie in genoemde plannen verder brengt. Daarbij wordt maximaal ingezet om de subsidiemogelijkheden te verkennen en mogelijk te faciliteren.
- De gemeente voert integraal woningmarktbeleid door middel van een actuele woonvisie die goede aansluiting heeft en houdt bij de markt. Hierbij moet samenwerking worden gezocht met de beoogde fusiegemeenten. Aandachtpunten hierbij zijn starters en ouderen. Beleidsmatig moet worden gestimuleerd dat meerdere generaties samen kunnen leven, elk met hun eigen plek (kangoeroewonen).
- De komende tijd wordt er ingezet op levensloopbestendige wijken en woningen.
- Bekeken moet worden of een voor (door)starters beschikbare starterslening de woningmobiliteit bevordert.
- Woningen worden duurzaam gebouwd en er wordt ingezet op verduurzaming van bestaande woningen. Daarbij wordt blijvend ingezet op het ter beschikking stellen van duurzaamheidsleningen.

- Er is een goede samenwerking met woningcorporaties als het gaat om goede sociale huurwoningen, duurzaamheid, leefbaarheid in wijken en sociale koop.
- Zo mogelijk worden leegstaande gebouwen getransformeerd naar woningen. Daarbij wordt goed gekeken of wonen met zorg daarbij toevoegend werkt.
- Nieuwe woongebieden buiten de aangewezen locaties binnen de vigerende structuurvisies voor de hoofdkernen Harkstede, Siddeburen en Slochteren worden niet opgestart.
- Aan de hand van de ervaringen met Welstandsvrij bouwen in Meerstad moet een discussie gevoerd worden om dit ook elders toe te staan.
- Ingezet wordt om de verwachtingenwaardenkaart zo snel mogelijk actueel te krijgen met de realiteit van de archeologische situatie ter plaatse.
- De kwaliteit van het buitengebied is vooral een zaak van goede samenwerking met provincie, gemeente, agrarische sector, Staatsbosbeheer, Groninger Landschap, Landschapsbeheer Groningen en overige land- en tuinbouworganisaties. Hier liggen ook economische kansen. Het participeren daartoe binnen centraal Groningen blijft daarom essentieel.
- De gemeente moet alert zijn op de wijze waarop de NAM en het Rijk de schade als gevolg van aardbevingen afwikkelt, respectievelijk de veiligheid van de inwoners waarborgt. Hier hoort bij dat er een structureel perspectief moet zijn op het gebied van leefbaarheid. Desgewenst onderneemt de gemeente samen met andere betrokken gemeenten en de provincie actie op het juiste niveau. Dit om te bewerkstelligen dat burgers op tijd en voldoende voor hun schade gecompenseerd worden, om de veiligheid in het aardbevingsgebied te waarborgen en dat het gebied leefbaar blijft.

3.3. Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is essentieel om samen te kunnen leven en werken. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) voor een goed niveau van infrastructuur, zodat burgers economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen. Niet alleen de overheid maar ook de burgers hebben een grote verantwoordelijkheid om bewust met mobiliteit om te gaan.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Fiets

De fiets vormt een uitermate belangrijk vervoermiddel voor de korte-afstandsmobiliteit. Fietsen is goedkoop, gezond en vrijwel niet milieubelastend. De jeugd onder de zestien jaar is er zonder meer op aangewezen en voor schoolbezoek is er dan ook vaak sprake van grote fietsstromen. Ook voor woon-werkverkeer op korte afstand wordt veel gebruikgemaakt van de fiets.

Concrete voorstellen

- Fietsroutes binnen de gemeente worden zo veel mogelijk van het overige verkeer gescheiden. Daarnaast moeten onveilige fietssituaties geïnventariseerd en aangepakt worden. Een opletpunt daarbij is het voorkomen van onnodige paaltjes langs de weg. Deze leveren namelijk vaak gevaarlijke situaties op, ook voor hulpdiensten.
- De ChristenUnie bevordert de aanwezigheid van oplaadpunten voor elektrische fietsen en auto's. Dit laatste inclusief initiatieven voor accu overlaadstations.
- Bedrijven en toeristische trekpleisters worden met goed openbaar vervoer en fietspaden ontsloten.
- Ingezet wordt om ook een veilige en gescheiden fietsroute aan de Borgweg (op Gronings grondgebied) gerealiseerd te krijgen.

Voetgangers

- Binnen de bebouwde kom is op doorstromingswegen steeds sprake van een trottoir aan minimaal één zijde van de weg en voldoende veilige oversteekplaatsen.
- Verhoogd liggende trottoirs zijn voorzien van op- en afritbanden voor rolstoelen, kinderwagens e.d.
- In woonwijken worden bij voorkeur 30 kilometer-zones aangelegd.

Openbaar vervoer

In de gemeente Slochteren is de gemeente niet verantwoordelijk voor het openbaar vervoer (OV). Toch moeten de mogelijkheden om invloed uit te oefenen niet worden onderschat. De gemeente stelt zich proactief op richting die overheden die verantwoordelijk zijn voor het openbaar vervoer. Daarbij moet naast de gebruiksintensiteit, ook gebruikerswensen worden meegenomen.

De gemeente is een directe medespeler als het om het faciliteren van de openbaar vervoersfaciliteiten gaat:

- De bereikbaarheid van openbare voorzieningen, zorgcentra en scholen wordt bevorderd.
- Bushaltes zijn toegankelijk voor ouderen en gehandicapten.

- Het openbaar vervoer wordt gepromoot: bijvoorbeeld door informatie op dorpsplattegronden en op de site van de gemeente etc.
- Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, Wmo vervoer etc.).

Automobiliteit

Een goede autobereikbaarheid in het landelijke gebied is van belang voor bewoners en voor de bedrijven, die voor aan- en afvoer van goederen en voor de personeelsvoorziening autoverkeer nodig hebben. Logischerwijs geldt dit ook de agrarisch ondernemers afhankelijk is van zwaar materieel Deze moet onbelemmerd zijn.

Verkeersveiligheid

De impact van ongevallen kan zeer groot zijn. Het aantal verkeersslachtoffers (doden en ernstig gewonden) is in Slochteren relatief laag, maar het kan zeker nog beter.

Concrete voorstellen

- De mogelijkheden om invloed uit te oefenen op keuzes in het Openbaar Vervoer moeten niet worden onderschat. De gemeente stelt zich daarom proactief op richting die overheden (provincie/OV-bureau) die verantwoordelijk zijn voor het openbaar vervoer. De gemeente beschikt over een verkeersveiligheid- en een wegencategoriseringsplan met concrete uitwerkingen.
- Snel en langzaam verkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden en beide zijn onbelemmerd. Landbouwverkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer.
- De trend is dat het vracht- en landbouwverkeer steeds zwaarder wordt. Het is daarom zaak dat de wegen dit aan kunnen. Ook qua berm. Waar nodig worden deze bermen versterkt door opsluitbanden/grasbetonblokken.
- De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk.
- De gemeente werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen.
- De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel (www.verkeersveiligheidslabel.nl)
- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen.

3.4. Energie, klimaat en milieu

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij geloven dat we de aarde van de Schepper in bruikleen hebben gekregen en dat we er daarom zuinig op moeten zijn. Dit geldt voor individuele burgers, maar ook organisaties en ondernemers. Gestimuleerd en waar mogelijk gefaciliteerd moet worden dat het terugdringen van verspilling, CO2 uitstoot en gebruik duurzame energie, een grondhouding wordt. De gemeente moet daarin ook een voorbeeldfunctie hebben. Daar varen we allemaal wel bij, net als toekomstige generaties. Steeds meer burgers zijn zelf heel actief bezig met het werken aan een beter milieu. Mensen wekken duurzame energie op en scheiden hun huisvuil. Wij willen dat de gemeente deze initiatieven ondersteunt en stimuleert. Ondertussen heeft de gemeente ook de taak om zelf ambities te hebben om te werken aan een beter milieu.

Afvalvrije dorpen

Iedere dag produceren we afval. In dat afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. De trend is meer en meer dat afval gezien wordt als grondstof. We moeten naar een circulaire economie. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik en kan de afvalstoffenheffing naar beneden. Het herindelingstraject geeft kansen op meer optimale keuzes te maken. Ingezet moet worden op best practices bij de betrokken gemeenten.

Energieke dorpen

Het wordt steeds eenvoudiger om zelf energie op te wekken. Als steeds meer mensen zonne-energie gaan opwekken, neemt het gebruik van fossiele brandstof af. De gemeente stimuleert mensen om zelf zonnecellen te plaatsen. De gemeente doet alles om zelf zo min mogelijk energie te gebruiken en zoveel mogelijk duurzame energie op te wekken. Denk aan duurzame straatverlichting, elektrische auto's, zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen als gemeentehuis en gemeentewerf.

Onze dorpen

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte maar dat kan ook heel goed door bewoners gedaan worden. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker. De wijk wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang. Waar mogelijk kan de gemeente faciliteiten beschikbaar stellen. Door middel van leefbaarheidssubsidies wordt maximaal de mogelijkheden verkend om gezamenlijk als buurt klussen te klaren. Denk aan het samen opknappen van, kinderspeelplaats, jeu de boulesbaan, jeugdhonk, straatzitjes, dat soort zaken.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Klimaat en energie

- We zetten in op een energietransitie: van fossiele naar duurzame brandstoffen, zoals zonne-energie en windenergie. Het is zaak om ook in ruimtelijke zin een balans te vinden met deze uitdaging. Voorkomen moet worden dat deze beleidsprioriteit leidt tot ongewenste ruimtelijke verrommeling. Het is zaak dat gemeente en provincie hierin nauw samenwerken.

- Duurzaamheid pakt de ChristenUnie integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen.
- De ChristenUnie stimuleert initiatieven van woningeigenaren, ondernemers, dorpen/buurtten en andere verenigingen/stichtingen al of niet in corporatieverband ten aanzien van de aanschaf van energiebesparende producten. Hierbij valt te denken aan zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen, isolatie, windenergie of groene daken, bijvoorbeeld door actief duurzaamheidsleningen onder de aandacht te brengen en waar nodig uit te bouwen. Ook het thema binnen centraal Groningen: duurzame dorpen, sluit hier qua subsidiemogelijkheden goed op aan. Ook het actief participeren in website als www.zonneatlas.nl en dergelijke kunnen hierbij goed helpen.
- Samen met OPS en LTO wordt onderzocht op welke wijze agrarische en andere ondernemers kunnen bijdragen aan een beter klimaat door de vermindering van uitstoot broeikasgassen, CO2-reductie of gebruik, duurzame energiebronnen etc.. Het project Maatschappij, Energie en Innovatie (MEI) binnen centraal Groningen sluit hierop goed aan. Dit omdat het een ecologische en tegelijk renderende kringloop voor melkveehouders wil stimuleren
- Er wordt voorkomen dat de afvoer van regenwater via het riool gaat, ook bij bestaande woningen. Zo mogelijk wordt een gescheiden systeem aangelegd. Voldoende ruimte voor het bergen van water bij hevige neerslag is van groot belang om wateroverlast te voorkomen.
- Laadpunten voor elektrische auto's worden gestimuleerd.
- De productie en verkoop van streekproducten wordt gestimuleerd.
- Duurzaamheidscorporaties van inwoners en/of bedrijven worden aangemoedigd.

Afvalinzameling

- Zwerfvuil en de hondenpoepvervuiling worden in de buurt signalerend onder de aandacht gebracht. De oproep om hierin gezamenlijk een verantwoordelijkheid te nemen hoort hierbij.
- Het streven moet zijn dat voldoende (ondergrondse) containers beschikbaar zijn voor onder meer glas en kleding. Mogelijk wordt per 1 januari 2015 het statiegeld afgeschaft op grote plastic PET-flessen. Als dit gebeurt, dan is de ChristenUnie er een voorstander van om verenigingen te betrekken bij apart inzamelen van deze PET-flessen. Dit naar analogie van het inzamelen van oud papier.

Stimuleren

- Educatie en voorlichting aan kinderen (inclusief stimuleren van de ouders) over het belang van natuur en landbouw is belangrijk. Er wordt gewerkt aan bewustwording van milieuge drag bij kinderen en volwassenen en ondernemers.
- Scholen zijn daarbij onmisbaar. Bij het geven van voorlichting op basis- en middelbare scholen kunnen vrijwilligers worden ingezet. Ook speciale activiteiten zoals de Nationale Boomfeestdag kunnen in samenwerking met bijvoorbeeld scholen worden georganiseerd.
- Bij het inzamelen van oud papier hebben vanouds kerken, verenigingen en instellingen een grote rol gespeeld. Deze rol kan zo nodig versterkt worden door inzet bij andere afvalstromen zoals bijvoorbeeld PET-flessen.

Het goede voorbeeld geven

- De eigen gemeentelijke organisatie wordt doorgelicht op energiezuinigheid.
- De leveringscontracten met energiebedrijven zijn gebaseerd op 100% duurzame energie.
- In de komende raadsperiode is het streven om het gemeentelijke inkoopbeleid maximaal duurzaam te laten worden. Verder zijn bij offerteaanvragen duurzaamheidcriteria opgenomen. Zie daartoe www.pianoo.nl.
- Mogelijkheden om het stroomverbruik lokaal op te wekken, worden gebruikt.
- Er zijn steeds meer en betere elektrische auto's. De gemeente geeft het goede voorbeeld door ook zelf gebruik te maken van elektrische auto's.
- Bij de reguliere vervanging van de verlichting in de openbare ruimte worden moderne technieken toegepast (o.a. LED-verlichting), waar nodig en mogelijk aangevuld met bewegingssensoren. Dit geldt ook de gemeentelijke gebouwen.
- Goede regels vragen om goede handhaving, zoals bijvoorbeeld de milieuregels. De gemeente zoekt daarbij stevige samenwerking en afstemming met provincie, waterschap en justitie.

ChristenUnie

Slochteren

www.slochteren.christenunie.nl

Volg en like ons op www.facebook.com/cuslochteren